

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1(78) i 2(79) opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej, tj. bezdomnych, przebywających w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz za granicą. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące, a jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zastrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz wykonujący pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1(76) and 2(77) were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more, i.e. homeless, living in collective accommodation establishment and staying abroad. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in work did not exceed 3 months, moreover if the break in work exceeded 3 months the additional criterion in LFS in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdańczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin); z pewnymi wyłączeniami w latach 2005–2009; patrz ust. 5 na str. 122,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically **inactive persons** are persons who are not classified as employed or unemployed.

The activity rate is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with some exceptions in 2005–2009; see item 5 on page 122,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., self-employed professionals;
- 3) outworkers;

- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia. **Niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 grudnia podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia w latach 2005–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005–2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day as of 31st December are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31st December in 2005–2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005–2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31st December**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;

2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;

3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

Bezrobocie

1 Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 1265, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku

employees in terms of full-time paid employees.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;

2) the employer made efforts to find people willing to take up the job;

3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

9. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31st December from the year preceding the surveyed year.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promoting of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1265, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not

emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest to osoba niepełnosprawna, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

4. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 sierpnia 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. Nr 120, poz. 1252); do 31 lipca 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej

reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. An registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

3. The registered long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training.

4. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

5. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20th June 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (Journal of Laws No. 69, item 415, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1st July 2004 are financed from Social Insurance Fund state budget (on the basis on the Law dated 30th April 2004 on pre-retirement benefits – Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31st July 2004 were financed from the Labour Fund means.

Work conditions

1. Information on accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) are related only to the accidents for which a one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

Data according to sections and divisions of the PKD 2007/NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employees, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- during a business trip;
- during training within the scope of national self-defence;
- when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detentions;
- 3) exercising a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving a mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) doing – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – training or intership connected with a scholarship received by school leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;

- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowane są zgodnie z zaleceniem EUROSTAT-u.

5. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna dwóch stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność

- 8) performance of usual activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

2. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e.: loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.a., according to **contact mode of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, employee's incorrect action). Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injuries have been grouped according to the EUROSTAT recommendations.

5. Incidence rate is the number of persons injured per 1000 persons employed. To calculate the ratio, the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31st December, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions**, caused by factors harmful to health is compiled on the basis of reports, wherein:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other infor-

- usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie”; „Przetwórstwo przemysłowe”; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”; „Transport i gospodarka magazynowa”; „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzątnięcia); „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drżania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.
- 7. Ocena ryzyka zawodowego** to proces analizowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, związanego z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy.
- 8. Za chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.
- Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 21(98) podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. (Dz. U. 2013, poz. 1367, z późniejszymi zmianami).
- Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

mation service activities); “Professional, scientific and technical activities” (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); “Administrative and support service activities” (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); “Education” (only tertiary education); “Human health and social work activities” (in the scope of human health activities); “Other service activities” (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31st December from the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 1000 paid employees.

7. Occupational risk assessment is the process of analysing and determining the acceptability of risk related to workplace hazards in the area of occupational health and safety.

8. Disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the physical health risk factors occurring in the work environment or the nature of performed work.

Occupational diseases in table 21(98) have been reported pursuant to the decree of the Council of Ministers of 30th June 2009 (Journal of Laws 2013, item 1367, with later amendments).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31st December from the year preceding the surveyed year was assumed to calculate the ratio per 100 thousand paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (78). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2017	2018				SPECIFICATION	
	średnie w roku annual averages			kwartały quarters				
				I	II	III		IV
LUDNOŚĆ w tys.	1147	1112	1103	1105	1103	1102	1101	POPULATION in thousands
Mężczyźni	558	537	533	534	533	532	532	Men
Kobiety	589	574	570	571	570	570	569	Women
Aktywni zawodowo	608	601	588	593	599	590	571	Economically active persons
mężczyźni	342	341	332	334	337	337	322	men
kobiety	266	260	256	260	263	253	248	women
Pracujący	549	558	555	555	565	558	542	Employed persons
mężczyźni	311	318	313	312	318	318	306	men
kobiety	238	239	242	244	248	240	236	women
Bezrobotni ^a	59	43	33	38	34	32	29	Unemployed persons ^a
mężczyźni	31	23	19	22	19	19	16	men
kobiety	28	21	14	16	15	13	12	women
Bierni zawodowo	539	511	515	511	504	512	531	Economically inactive persons
Mężczyźni	216	196	201	200	196	196	210	Men
Kobiety	323	314	314	311	308	317	321	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	53,0	54,0	53,3	53,7	54,3	53,5	51,9	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	61,3	63,5	62,3	62,5	63,2	63,3	60,5	men
kobiety	45,2	45,3	44,9	45,5	46,1	44,4	43,6	women
Miasta	54,7	55,0	54,5	54,2	54,8	55,6	53,3	Urban areas
Wieś	50,2	52,7	51,6	53,2	53,6	50,7	49,8	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUD- NIENIA w %	47,9	50,2	50,3	50,2	51,2	50,6	49,2	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	55,7	59,2	58,7	58,4	59,7	59,8	57,5	men
kobiety	40,4	41,6	42,5	42,7	43,5	42,1	41,5	women
Miasta	49,8	51,8	51,7	51,1	52,0	52,9	51,0	Urban areas
Wieś	44,8	47,9	48,4	49,0	50,3	47,4	46,7	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,7	7,2	5,6	6,4	5,7	5,4	5,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	9,1	6,7	5,7	6,6	5,6	5,6	5,0	men
kobiety	10,5	8,1	5,5	6,2	5,7	5,1	4,8	women
Miasta	9,0	5,8	5,1	5,7	5,4	4,7	4,3	Urban areas
Wieś	10,4	9,5	6,8	7,4	6,1	6,5	6,2	Rural areas

^a Osoby w wieku 15–74 lata.
^a Persons aged 15–74.

TABL. 2 (79). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2018 R. – na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2018 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Econo- mically inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaź- nik za- trudnie- nia Employ- ment rate	Stopa bezro- bocia Unem- plov- ment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys. in thousands						
OGÓŁEM..... TOTAL	1101	571	542	29	531	51,9	49,2	5,1
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	788	554	525	29	234	70,3	66,6	5,2
of which of working age ^b								
15–24 lata.....	141	44	38	5	98	31,2	27,0	11,4
25–34.....	183	145	140	6	37	79,2	76,5	4,1
35–44.....	197	156	149	7	41	79,2	75,6	4,5
45–54.....	164	130	122	8	34	79,3	74,4	6,2
55 lat i więcej..... years and more	417	96	93	.	321	23,0	22,3	x
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe..... Tertiary	196	158	156	.	38	80,6	79,6	x
Policealne i średnie zawo- dowe..... Post-secondary and voca- tional secondary	246	148	141	7	98	60,2	57,3	4,7
Średnie ogólnokształcące..... General secondary	105	57	54	.	48	54,3	51,4	x
Zasadnicze (zawodowe)..... Basic vocational	279	162	152	10	117	58,1	54,5	6,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe..... Lower secondary, primary and incomplete primary	275	46	40	6	229	16,7	14,5	13,0

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

U w a g a. W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

N o t e. In cases when after generalization of the sample results, the numbers are estimated below 5 thousand, they are replaced by points (".") Which means that the value cannot be displayed because of high sampling error.

Pracujący Employment

TABL. 3 (80). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2017	2018	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number – women
O G Ó Ł E M..... T O T A L	423286	433237	452840	457002	216683
sektor publiczny..... public sector	110855	102896	103140	103132	69285
sektor prywatny..... private sector	312431	330341	349700	353870	147398
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. Agriculture ^b , forestry and fishing	69642	70442	70732	70730	29289
Przemysł..... Industry	98771	101986	108808	110345	35189
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	88184	92458	98706	99688	32878
Budownictwo..... Construction	26846	23614	25840	27195	2637
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	63952	61568	63065	62474	33956
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	19220	18855	20257	20489	4131
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	7511	8435	9424	9590	6214
Informacja i komunikacja..... Information and communication	3061	3884	4841	4382	1367
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.. Financial and insurance activities	8199	7897	7251	7633	5419
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	5254	5172	5130	5204	2761
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	10535	11773	12378	12783	6578
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	10015	12002	14018	14117	6562
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne..... Public administration and defence; compul- sory social security	25507	25616	25866	25383	15868
Edukacja..... Education	38436	39895	40536	40840	32258
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	25802	28544	29420	30307	24427
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	4564	4734	4890	4973	3015
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	5971	8820	10384	10557	7012

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 122.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 122.

TABL. 4 (81). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an em- ployment contract	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners in- cluding contributing family workers	
O G Ó Ł E M.....	2010	236749	233675	2520
T O T A L	2015	239522	236577	2420
	2017	248481	246004	2067
	2018	249637	247291	1928
sektor publiczny.....	93769	93769	-	-
public sector				
sektor prywatny	155868	153522	1928	1928
private sector				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7452	7294	84	84
Agriculture, forestry and fishing				
Przemysł.....	90449	89828	620	620
Industry				
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	82198	81601	596	596
of which manufacturing				
Budownictwo	11244	10989	255	255
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..	21947	21480	466	466
Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
Transport i gospodarka magazynowa	6992	6862	130	130
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3900	3800	100	100
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja.....	1147	1143	4	4
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2783	2427	14	14
Financial and insurance activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2716	2704	12	12
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	3809	3760	49	49
Professional, scientific and technical activities				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...	7861	7834	27	27
Administrative and support service activities				
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	24226	24226	-	-
Public administration and defence; com- pulsory social security				
Edukacja.....	38866	38770	96	96
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21778	21726	52	52
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3961	3957	4	4
Arts, entertainment and recreation				
Pozostała działalność usługowa	506	491	15	15
Other service activities				

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (82). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
OGÓŁEM.....	275019	269055	280706	282678	236932	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	10299	10565	10896	11183	6460	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	84754	85015	91148	92200	86876	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	77288	77460	82989	83860	78880	of which manufacturing
Budownictwo	20853	15881	16443	17326	10930	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..	35738	31794	32128	32528	20683	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7730	8333	9231	9718	6554	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5940	4612	5134	5266	3471	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja..	1258	1803	1554	1552	1099	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4278	3303	2973	2897	2307	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3834	3661	3780	3449	2477	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5303	5597	5445	5905	3294	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4693	7745	8595	8358	7399	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	25655	23768	23987	23213	23213	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	36918	37160	38127	37799	37372	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21438	21927	22563	22515	20691	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3840	3748	4018	3916	3716	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	2488	4143	4684	4852	389	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.
^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (83). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 grudnia

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G O Ł E M	2010	220085	110073	13590	8079
T O T A L	2015	223164	113458	13413	8404
	2017	232281	116631	13723	8790
	2018	233582	117582	13709	8664
sektor publiczny.....		87693	61131	6076	4158
public sector					
sektor prywatny		145889	56451	7633	4506
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		6288	1565	1006	670
Przemysł.....		87737	29821	2091	1047
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		79732	28084	1869	943
Budownictwo		10481	1000	508	127
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. Trade; repair of motor vehicles ^Δ		20433	10284	1047	607
Transport i gospodarka magazynowa		6593	1224	269	87
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3380	2410	420	236
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja.....		1094	411	49	29
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.. Financial and insurance activities		2333	1888	94	71
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2361	1345	343	261
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		3604	2091	156	92
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		6947	3018	887	637
Administracja publiczna i obrona naroda; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		23460	14749	766	412
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		34596	27982	4174	2983
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		20462	17428	1264	953
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3402	2105	555	417
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		411	261	80	35
Other service activities					

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (84). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
 HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podje- mują- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprze- dnie pracujący persons formerly employed	powraca- jący z urlopów wych- wawczych ^b persons re- turning from child- -care lea- ves ^b	
O G Ó Ł E M.....	2010	46758	17953	6526	21519	998	20,9
T O T A L	2015	47692	21381	5828	40180	359	21,6
	2017	56476	24135	7029	34205	367	25,0
	2018	55404	23514	7810	31592	406	23,9
sektor publiczny..... public sector		12323	8108	1281	8622	165	14,0
sektor prywatny..... private sector		43081	15406	6529	22970	241	30,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		1086	244	146	684	#	18,8
Przemysł..... Industry		23052	7103	3345	12524	133	26,4
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		21426	6763	3041	11584	129	27,0
Budownictwo..... Construction		3447	217	440	1989	6	31,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A		5650	2834	766	2936	45	27,7
Transport i gospodarka magazynowa... Transportation and storage		1953	277	104	1259	#	30,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A		1410	953	316	681	6	44,2
Informacja i komunikacja..... Information and communication		285	100	82	165	#	27,8
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa..... Financial and insurance activities		441	362	47	292	9	18,5
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities		287	170	28	188	4	11,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities		1658	819	#	461	8	57,6
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^A Administrative and support service ac- tivities		4266	1946	438	2175	16	55,6
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security		4333	2382	433	3162	79	18,1
Edukacja..... Education		4140	3449	363	2745	40	12,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activi- ties		2754	2308	364	1920	47	13,6
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation		540	295	72	342	4	15,8
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		102	55	#	69	#	22,9

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (85). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
 TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment con- tract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, re- habilitację retired or granted pen- sion due to an inability to work or due to re- habilitation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych ^b taking child-ca- re ^b		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pracow- nika by em- ployee				
O G O Ł E M	2010	45575	17559	7480	3353	1778	1134	20,3
T O T A L	2015	44446	18662	6518	4197	2856	476	20,1
	2017	49948	20760	3794	5199	4634	580	22,0
	2018	52846	21805	4389	5706	4364	702	22,7
sektor publiczny.....		11748	7401	791	856	2565	226	13,2
public sector								
sektor prywatny.....		41098	14404	3598	4850	1799	476	28,4
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		988	214	31	67	135	#	17,1
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł.....		21889	6848	2091	2606	1326	330	24,9
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		20558	6600	1995	2503	1136	318	25,6
of which manufacturing								
Budownictwo.....		3738	232	487	354	96	12	34,4
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samo-cho- dowych ^Δ		5367	2739	493	883	159	48	26,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa.....		1746	249	85	237	84	6	27,2
Transportation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1189	776	80	235	44	27	36,6
Accommodation and catering ^Δ								
Informacja i komunikacja.....		214	82	12	62	#	#	20,7
Information and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa. Financial and insurance activities		527	446	59	76	65	7	22,3
Obstługa rynku nieruchomości ^Δ		323	204	15	22	100	5	13,3
Real estate activities								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		1039	476	75	127	35	10	35,9
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . Administrative and support service activi- ties		4685	1932	174	154	56	#	61,1
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		4388	2271	405	215	666	86	18,3
Public administration and defence; com- pulsory social security								
Edukacja.....		3526	2824	240	209	879	67	10,4
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		2573	2125	102	375	616	58	12,6
Human health and social work activities								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		526	321	29	56	89	14	15,1
Arts, entertainment and recreation								
Pozostała działalność usługowa.....		128	66	11	28	#	#	27,1
Other service activities								

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic
entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (86). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
 THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym ko- biety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół of total number – school leavers				
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -second- ary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształca- cych general secondary	zasadni- czych za- wodowych basic vocational	
OGÓŁEM	2010	4556	1996	1575	1066	721	1194
TOTAL	2015	3640	1607	1301	956	526	857
	2017	3938	1659	1238	920	704	1076
	2018	3408	1427	1151	764	498	995
sektor publiczny.....		865	592	579	136	90	60
public sector							
sektor prywatny.....		2543	835	572	628	408	935
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		90	27	53	19	7	11
Przemysł..... Industry		1557	371	255	379	247	676
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		1459	351	235	362	232	630
Budownictwo..... Construction		196	20	44	26	14	112
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . Trade; repair of motor vehicles ^Δ		315	167	75	109	61	70
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage		53	13	18	18	7	10
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		147	94	35	45	37	30
Informacja i komunikacja..... Information and communication		75	18	41	19	#	#
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.. Financial and insurance activities		43	32	31	4	8	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activi- ties		46	24	31	5	#	#
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties		85	44	17	15	13	40
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compul- sory social security		320	232	230	53	#	#
Edukacja..... Education		172	140	131	16	14	11
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities		261	213	174	37	35	15
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation		28	17	12	6	#	#

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (87). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2018 R.**
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utwor- zone of which vacan- cies – newly created jobs	z liczby ogółem w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób of total number in en- ties em- ploying more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nost- kach o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób of which in en- ties em- ploying more than 9 persons
OGÓŁEM.....	2,7	0,6	1,6	16,8	8,9	11,2	4,9
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	0,1	-	0,0	0,5	0,2	0,2	0,1
Przemysł..... Industry	0,9	0,1	0,7	3,4	2,3	1,2	0,9
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	0,0	-	-	0,1	0,0	0,0	0,0
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	0,8	0,1	0,7	3,0	1,9	1,1	0,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	0,0	-	-	0,1	0,0	0,0	0,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,1	0,1
Budownictwo	0,2	0,0	0,2	2,5	0,6	1,1	0,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .. Trade; repair of motor vehicles ^Δ	0,5	0,2	0,1	2,0	1,0	4,3	0,9
Transport i gospodarka magazynowa	0,0	0,0	0,0	1,5	0,5	0,3	0,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,1	0,0	0,0	1,3	0,4	0,7	0,1
Informacja i komunikacja	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.. Financial and insurance activities	0,0	-	0,0	0,2	0,1	0,2	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,0	-	0,0	0,2	0,1	0,2	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	0,1	0,0	0,1	0,3	0,2	0,3	0,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	0,1	0,1	0,1	0,8	0,6	0,6	0,6
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,2	0,1	0,2	1,0	1,0	0,7	0,7
Edukacja..... Education	0,0	0,0	0,0	1,7	1,4	0,5	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,2	0,0	0,2	0,7	0,2	0,2	0,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3	0,4	0,3
Pozostała działalność usługowa	0,2	0,2	-	0,2	0,0	0,2	0,0

a W ciągu roku.
a During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 (88). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	105942	83510	60003	53141	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	56128	44083	33817	30694	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	19948	12179	7722	6674	previously not employed
absolwenci ^a	5393	3465	1872	1740	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	29858	26790	19953	17779	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2101	3178	1981	1598	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	51808	47505	33671	27869	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	21709	14652	10597	10120	Possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13966	12152	11326	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	5319	5148	4111	3660	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^c w %	20,0	16,2	11,7	10,4	Registered unemployment rate^c in %
Oferty pracy	461	1253	1812	2655	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. c Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 124.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. c See general notes, item 4 on page 124.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (90). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
	WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}							
3 miesiące i mniej..... months and less	37697	16886	25617	11505	18769	8763	17780	8580
3–6.....	19436	10516	12792	6837	8809	4985	7977	4589
6–12.....	19083	10334	13504	6994	8588	4900	7589	4436
12–24.....	17508	10061	13197	7350	9347	5772	7426	4802
powyżej 24 miesięcy..... more than 24 months	12218	8331	18400	11397	14490	9397	12369	8287
	WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b							
Bez stażu pracy..... No work seniority	19948	12757	12179	8000	7722	5517	6674	4807
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej..... year and less	14963	9267	14469	8943	11095	7323	9918	6709
1–5.....	26159	14161	20006	10985	15055	9220	13823	8696
5–10.....	15607	7989	12873	6543	9492	5139	8476	4709
10–20.....	16085	7671	13072	6034	9366	4422	8135	3905
20–30.....	10705	3650	8198	2838	5568	1796	4572	1493
powyżej 30 lat..... more than 30 years	2475	633	2713	740	1705	400	1543	375

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. wśród bezrobotnych było 15089 osób (w tym 5941 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31st December 2018 among the unemployed were 15089 persons (of which 5941 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 14 (91). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4641	3783	3525	3710	Persons undertaking employment in intervention works
tym kobiety	2481	2136	1804	2003	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	6123	3192	2875	1945	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	2559	1342	1197	802	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	24922	12574	10127	7113	Persons starting training
w tym kobiety	14526	7474	6034	4266	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	6766	5186	3647	2179	Started a social useful works
w tym kobiety	4491	3233	2144	1305	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy.	52639	55085	64057	60140	Number of submitted job offers

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15 (92). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	583,8	392,5	391,0	328,2	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	212,3	163,8	127,3	105,9	32,3	Unemployment benefits
Szkolenia	15,7	9,9	8,5	6,6	2,0	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	110,1	63,9	60,3	56,5	17,2	Means for starting of economic activity
Roboty publiczne	37,2	22,0	23,7	16,5	5,0	Public works
Prace interwencyjne	23,6	22,1	20,5	24,7	7,5	Intervention works
Stáže	118,0	63,3	50,6	43,5	13,2	Scholarships for intership period

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 124.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 5 on page 124.

Source: data of the Ministry Of Family, Labour And Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (93). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich se- rious	z in- nym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i wię- cej days and more	

OGÓŁEM TOTAL

OGÓŁEM.....	2010	3530	19	24	3487	26	1145	2095	TOTAL
	2015	3431	8	22	3401	47	1308	1880	
	2017	3257	11	15	3231	36	1142	1995	
	2018	2991	8	21	2962	50	1136	1654	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	114	2	1	111	1	31	80	Agriculture, forestry and fishing	
Przemysł.....	1219	-	14	1205	26	440	728	Industry	
górnictwo i wydobywanie.....	5	-	1	4	-	-	5	mining and quarrying	
przetwórstwo przemysłowe	1061	-	12	1049	17	382	640	manufacturing	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	34	-	-	34	-	13	21	electricity, gas, steam and air conditioning supply	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	119	-	1	118	9	45	62	water supply; sewer- age, waste manage- ment and remedia- tion activities	
Budownictwo	168	1	3	164	-	48	119	Construction	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	358	1	-	357	5	168	166	Trade; repair of motor vehicles ^Δ	
Transport i gospodarka magazy- nowa	188	3	1	184	3	72	109	Transportation and stor- age	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	44	-	-	44	-	21	20	Accommodation and ca- tering ^Δ	
Informacja i komunikacja.....	9	-	-	9	-	5	4	Information and commu- nication	
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa.....	26	-	-	26	-	11	13	Financial and insurance activities	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	40	-	-	40	-	10	30	Real estate activities	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22	-	-	22	-	7	14	Professional, scientific and technical activities	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	67	-	1	66	-	23	39	Administrative and sup- port service activities	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	194	-	-	194	6	87	96	Public administration and defence; compul- sory social security	
Edukacja.....	190	-	-	190	6	86	96	Education	
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	306	-	1	305	3	106	116	Human health and social work activities	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	26	1	-	25	-	12	13	Arts, entertainment and recreation	
Pozostała działalność usługowa ...	20	-	-	20	-	9	11	Other service activities	

TABL. 16 (93). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych fatal	cięż- kich se- rious	z in- nym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i wię- cej days and more	

NA 1000 PRACUJĄCYCH^c (wskaźnik wypadkowości)
PER 1000 EMPLOYED PERSONS^c (incidence rate)

	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	TOTAL								
O G Ó Ł E M.....	10,39	9,32	8,43	7,60	0,06	0,02	0,03	0,02	0,07	0,13	0,09	0,13	6,17	5,11	5,16	4,21	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12,50	11,12	7,55	10,70	0,22	-	-	0,11	0,13	0,11	-	-	3,40	4,02	7,55	6,45	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	11,12	7,55	10,70	10,19	-	-	-	0,13	0,12	0,11	-	-	3,40	4,02	7,55	6,45	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	7,55	10,70	10,19	10,19	-	-	-	0,13	0,12	0,11	-	-	3,40	4,02	7,55	6,45	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	10,70	10,19	10,19	10,19	-	-	-	0,13	0,12	0,11	-	-	3,40	4,02	7,55	6,45	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10,19	10,19	10,19	10,19	-	-	-	0,13	0,12	0,11	-	-	3,40	4,02	7,55	6,45	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	18,65	6,34	5,70	4,63	-	0,04	-	0,16	0,11	1,41	7,05	9,72	7,05	9,72	4,49	2,64	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	6,34	5,70	4,63	4,63	0,04	-	-	0,11	0,11	-	1,81	4,49	1,81	4,49	2,64	2,64	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5,70	4,63	4,63	4,63	0,02	-	-	-	-	0,08	2,68	2,64	2,68	2,64	2,64	2,64	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	9,23	9,23	9,23	9,23	0,15	0,05	9,03	0,15	0,05	0,15	3,53	5,35	3,53	5,35	5,35	5,35	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,63	4,63	4,63	4,63	-	-	-	-	-	-	2,21	2,10	2,21	2,10	2,10	2,10	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	1,95	1,95	1,95	1,95	-	-	-	-	-	-	1,08	0,87	1,08	0,87	0,87	0,87	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3,49	3,49	3,49	3,49	-	-	-	-	-	-	1,48	1,75	1,48	1,75	1,75	1,75	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,74	7,74	7,74	7,74	-	-	-	-	-	-	1,94	5,81	1,94	5,81	5,81	5,81	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1,75	1,75	1,75	1,75	-	-	-	-	-	-	0,56	1,11	0,56	1,11	1,11	1,11	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4,76	4,76	4,76	4,76	-	0,07	4,69	-	0,07	-	1,63	2,77	1,63	2,77	2,77	2,77	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7,57	7,57	7,57	7,57	-	-	7,57	0,23	-	0,23	3,40	3,75	0,23	3,40	3,75	3,75	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	4,67	4,67	4,67	4,67	-	-	4,67	0,15	-	0,15	2,11	2,36	0,15	2,11	2,36	2,36	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10,25	10,25	10,25	10,25	-	0,03	10,22	0,10	-	0,10	3,55	3,88	0,10	3,55	3,88	3,88	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5,27	5,27	5,27	5,27	0,20	-	5,07	-	-	-	2,43	2,64	-	2,43	2,64	2,64	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	1,91	1,91	1,91	1,91	-	-	1,91	-	-	-	0,86	1,05	-	0,86	1,05	1,05	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych. c W liczbie pracujących nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents. c The number of employed persons does not include the civilian employees of the budgetary units conducting activity within the national defence and public safety.

TABL. 17 (94). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)CONTACT – MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
O G Ó Ł E M 2010	7405	256	3522	3236	700	736	333	424
T O T A L								
2015	6892	263	2804	2512	442	790	368	594
2017	6466	224	2821	2543	353	834	329	547
2018	5892	249	2655	2317	331	758	292	438
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... Inappropriate condition of material objects/agents	498	9	240	214	27	66	30	31
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organisation of:								
pracy..... work	253	15	125	101	13	41	2	9
stanowiska pracy..... workstation	304	10	156	141	28	38	11	19
Brak lub niewłaściwe postępowanie się czynnikiem materialnym przez pracownika..... Absence or inappropriate use of material objects/agents	384	14	207	182	26	59	10	15
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika..... Not using protective equipment	95	7	52	47	7	16	2	2
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika..... Employee's inappropriate wilful action	418	22	247	221	25	56	11	11
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b Employee's inappropriate mental and physical condition ^b	71	4	18	15	9	12	5	5
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika..... Employee's incorrect action	3682	158	1542	1342	190	450	205	319
Inne..... Other	187	10	68	54	6	20	16	27

a Zgłoszone w danym roku. b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadżyciem alkoholu.

a Registered in a given year. b Caused by sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse, etc..

TABL. 19 (96). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Risks arising from					
			związane ze środowiskiem pracy work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous work		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
Przemysł..... Industry	86,6	71,4	53,5	43,5	9,1	7,9	24,0	19,9
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	66,8	66,8	7,2	7,2	-	-	59,7	59,7
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	91,6	75,7	57,8	47,5	7,7	6,5	26,2	21,6
wytworzenie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,1	70,9	37,2	12,4	59,3	55,9	2,6	2,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities	13,9	12,8	5,7	5,7	6,1	5,5	2,1	1,6
Budownictwo..... Construction	47,8	27,4	4,4	2,6	29,6	23,8	13,8	1,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	11,4	9,8	2,0	1,0	1,2	0,6	8,3	8,3
Transport i gospodarka magazynowa.. Transportation and storage	18,6	16,7	5,3	4,0	6,8	6,5	6,5	6,2
Informacja i komunikacja..... Information and communication	9,7	6,8	9,7	6,8	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	15,7	-	15,7	-	-	-	-	-
Edukacja..... Education	5,1	5,1	1,0	1,0	-	-	4,2	4,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Human health and social work activities	6,6	5,0	5,3	3,7	1,2	1,2	0,1	0,1

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 126.

^a Employees listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given workstation; data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 6 on page 126.

TABL. 20 (97). ZATRUDNIENI^a NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO W 2018 R.EMPLOYEES^a AT WORKSTATIONS ASSESSED FOR OCCUPATIONAL RISK IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowego Assessment of occupa- tional risk	Wyeliminowa- nie lub ograni- czenie ryzyka zawodowego Elimination or reduction of occupational risk	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego Measures taken to eliminate or reduce the occupa- tional risk		
			techniczne technical	organizacyjne organisational	ochrony indywidualnej personal pro- tection
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey					
OGÓŁEM.....	251,3	135,4	31,9	41,5	105,3
TOTAL					
sektor publiczny.....	255,1	154,4	13,7	23,7	143,1
public sector					
sektor prywatny.....	250,5	130,9	36,2	45,7	96,4
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	249,6	217,7	24,6	28,9	184,4
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł.....	261,4	145,9	41,0	51,5	106,7
Industry					
górnictwo i wydobywanie.....	159,9	14,3	-	-	14,3
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe.....	253,2	147,4	42,7	51,9	105,9
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	276,3	77,3	47,7	21,8	54,8
electricity, gas, steam and air con- ditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ	373,8	167,0	17,7	63,6	147,9
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo.....	307,2	182,0	52,1	74,7	158,2
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	190,3	63,6	11,8	19,4	49,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa..	211,7	67,4	19,5	33,3	38,0
Transportation and storage					
Informacja i komunikacja.....	100,4	-	-	-	-
Information and communication					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	242,7	39,1	-	15,7	29,4
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	133,8	89,8	29,9	1,8	88,0
Administrative and support service activities					
Edukacja.....	103,4	2,9	2,9	2,9	2,9
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.	326,6	202,6	11,7	14,3	193,5
Human health and social work activities					
Pozostała działalność usługowa.....	-	-	-	-	-
Other service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 127.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 7 on page 127.

TABL. 21 (98). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thousand employees	
OGÓŁEM			TOTAL
2010	82	29,4	
2015	120	42,6	
2017	106	36,0	
2018	106	35,4	
Astma oskrzelowa	1	0,3	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	0,3	Extrinsic allergic alveolitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	1	0,3	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Choroby skóry	1	0,3	Skin diseases
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy.....	5	1,7	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	1	0,3	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	96	32,0	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.
Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (99). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 grudnia

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR EXPOSURE TO PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS AT WORK^a

As of 15th December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutritions	Dodatki pieniężne Allowances	Skrócony czas pracy Short time work	Dodatki kowe urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b Entitlements arising from work in special conditions ^b
OGÓŁEM.....	2010	15320	27896	3021	7961	657	434	214
TOTAL	2015	12755	22049	841	4239	1384	179	189
	2017	11285	17874	978	4509	1241	128	189
	2018	12496	18775	1151	3226	634	173	187
sektor publiczny..... public sector		3054	2630	120	1431	65	99	152
sektor prywatny..... private sector		9442	16145	1031	1795	569	74	35
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		1947	1030	-	66	33	-	2
Przemysł..... Industry		8294	13776	1130	2575	501	98	45
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying		69	88					
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		6362	12202	1010	1596	497	63	34
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		461	543	78	294	1	29	6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a . water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1402	943	42	685	3	6	5
Budownictwo..... Construction		1438	1584	-	3	-	-	1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		167	810	17	98	22	4	-
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage		475	740	4	361	2	7	1
Informacja i komunikacja..... Information and communication		30	79	-	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities		-	20	-	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		52	79	-	123	-	-	3
Edukacja..... Education		62	67	-	-	36	44	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Human health and social work activities		31	590	-	-	40	20	135

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 126. b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and refer to selected kinds of activity; see general notes, item 6 on page 126 b Or in specific character.